

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyň Mgr. Ing. Silvie Svobodové a JUDr. Ivanky Havlíkové ve věci

žalobkyně: **LIPINA-AGRO s.r.o.**, IČO: 26980452
sídlem Hrubá Vrbka 189, 696 73 Hrubá Vrbka

proti
žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
sídlem Těšnov 67/17, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2018, č. j. 13798/2018-MZE-11155,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 26. 4. 2018, č. j. 13798/2018-MZE-11155, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, a to ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobkyně se žalobou podanou dne 26. 6. 2018 u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2018, č. j. 13798/2018-MZE-11155, (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný dle § 3g odst. 6 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

zemědělství“) ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítl námitku žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu, Regionálního odboru Brno (dále jen „správní orgán I. stupně“ nebo „Fond“) ze dne 2. 2. 2018, č. j. SZIF/2018/0115224, sp. zn. 17/550/EPU/1/0028288 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně oznámil žalobkyni neprovedení aktualizace evidence půdy k dílům půdních bloků nacházejícím se ve čtverci 540-1200 na pozemcích parc. č. 2938/601, 2938/599, 2938/565, 2938/562, 2938/761, 2938/758, 2938/747, 2938/740, 2938/600, 2938/718, 2938/733, 2938/734, 2938/762, 2938/563, 2938/739, 2938/719, 2938/757, 2938/745 a 2938/598 v k. ú. Hrubá Vrbka (dále jen „pozemky“) ve vlastnictví různých jednotlivých vlastníků včetně žalobkyně, jelikož jejich dosavadní uživatel, pan F. K. (dále též jen „uživatel“), prokázal vznik a trvání ústně uzavřeného nájemního vztahu se společností Hornácká farma s.r.o., IČO: 27697061, se sídlem Hrubá Vrbka 120, 696 73 Hrubá Vrbka (dále jen „Hornácká farma“), jež měla být pachtýřem uvedených parcel.

II. Rekapitulace předchozího řízení a obsah správního spisu

3. Z předloženého správního spisu soud zjistil následující pro své rozhodnutí podstatné skutečnosti.
4. Žalobkyně podala dne 22. 3. 2017 žádost o zakres pozemků v katastrálním území Hrubá Vrbka do Veřejného registru půdy (dále jen „LPIS“). Změny doložila pachtovní (podpachtovní) smlouvou, kterou uzavřela s Hornáckou farmou dne 2. 1. 2017 a dále jednotlivými pachtovními (nájemními) smlouvami uzavřenými mezi vlastníky pozemků a Hornáckou farmou.
5. O zahájení řízení byl sdělením ze dne 11. 4. 2017, č. j. SZIF/2017/0276793, vyrozuměn dosavadní uživatel předmětných pozemků F. K. Uživatel zaslal Fondu dne 12. 5. 2017 své vyjádření, v němž uvedl, že s ohlášením žalobkyně na aktualizaci LPIS nesouhlasí, neboť předmětné pozemky užívá již od toku 2013 na základě ústního nájemního vztahu s Hornáckou farmou, což doložil kopiemi faktur za roky 2014, 2015 a 2016 (č. 146276, č. 156939 a č. 1660905) a vyjádřením Hornácké farmy ze dne 15. 5. 2016, podepsaným jednatelkou M. K.
6. Dne 27. 7. 2017 vydal Fond oznámení o neprovedení aktualizace evidence půdy č. j. SZIF/2017/0503551, proti kterému podala žalobkyně včasnou námitku. Žalobkyně k námitce přiložila vyjádření Hornácké farmy ze dne 10. 8. 2017, ve kterém bylo uvedeno, že s uživatelem nebyla uzavřena žádná nájemní, pachtovní či jiná smlouva umožňující mu užívání pozemků, a to ani v ústní či konkludentní formě. Zároveň se Hornácká farma distancovala od prohlášení M. K. ze dne 15. 5. 2016, o němž prohlásila, že je nepravdivé a vyslovila podezření, že bylo antedatováno.
7. Žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 11. 2017, č. j. 56284/2017-MZE-13338 napadené oznámení o neprovedení aktualizace evidence půdy č. j. SZIF/2017/0503551 zrušil a věc vrátil Fondu k novému rozhodnutí. V odůvodnění konstatoval, že „V novém řízení Fond důsledně posoudí právní důvody užívání a zejména se pokusí odstranit pochybnosti o tom, že uskutečněné platby by mohly být průkazně přiřaditelné ke konkrétním pozemkům.“

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

Nezjistí-li Fond nové skutečnosti a neprovede-li jiné důkazy, které by svědčily ve prospěch dosavadního uživatele, ohlášenou změnu v evidenci půdy provede.“ K prohlášení Horňácké farmy ze dne 15. 5. 2016, podepsanému jednatelkou M. K. žalovaný konstatoval, že toto je datováno ještě před podáním samotného ohlášení změny, které bylo učiněno dne 22. 3. 2017, takže po ohlášení změny k němu lze přihlížet pouze v souvislosti s jinými důkazy a při vědomí toho, že bylo vyhotoveno manželkou účastníka řízení.

8. K výzvě Fondu ze dne 22. 11. 2017 předložil uživatel další doklady, mj. výpisy z LPIS za roky 2014, 2015 a 2016, doklady o úhradě faktur (bankovní výpisy za rok 2014 a 2016 a příjmový pokladní doklad za rok 2015) a přílohu k faktuře č. 1660905.
9. Dne 2. 2. 2018 vydal Fond oznámení o neprovedení aktualizace evidence půdy č. j. SZIF/2018/0115224 (prvostupňové rozhodnutí).
10. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně včasnou námitku, o které žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím.
11. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že dosavadní uživatel po výzvě Fondu ze dne 22. 11. 2017 „doložil faktury a doklady o jejich úhradě takovým způsobem a v takovém rozsahu, že je lze přiřadit ke konkrétním pozemkům, které jsou předmětem podaného ohlášení změny. ... sporné pozemky jsou obsaženy v jednotlivých dílech půdních bloků a výměra těchto pozemků zcela odpovídá výměře uvedené na fakturách za užívání pozemků vystavovaných společností Horňácká farma s.r.o. Vystavovala-li společnost Horňácká farma s. r. o. faktury F. K. a přijímala-li na jejich základě jim odpovídající peněžní úhrady, byla si vědoma toho, nebo byla přinejmenším srozuměna s tím, že zde existuje užívací vztah svědčící F. K.“ Žalovaný dále uvedl, že „... pokud jde o obsah podané námitky, poukazování na to, že Fond ve svém oznámení konkrétně nehodnotil vyjádření společnosti Horňácká farma s. r. o. ze dne 10. 8. 2017, jeho oznámení nečiní vadným, když toto její vyjádření je v rozporu s jejím faktickým a po delší dobu trvajícím konáním a zejména neodpovídá tomu, že tato společnost vystavovala F. K. pravidelně faktury a přijímala jejich úhrady, a navíc bylo učiněno ještě v předchozím řízení před vydáním zrušujícího rozhodnutí Ministerstva zemědělství.“
12. V závěru odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný upozornil, že jeho posouzení nemělo povahu autoritativního rozhodnutí ve sporu o právech a povinnostech žalobkyně a uživatele, které náleží do pravomoci nalézacího soudu v občanskoprávním řízení, nýbrž povahu úsudku o předběžné otázce. Poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2006, č. j. 7 As 26/2005 - 67, a ze dne 9. 7. 2015, č. j. 3 As 187/2014 - 37, jenž dospěl k závěru, že správní orgán neřešil otázku, komu svědčil právní titul užívání půdy proto, aby rozhodl o právech a povinnostech subjektů nájemního vztahu, ale proto, aby mohl provést případnou aktualizaci jím vedené evidence. K další aktualizaci evidence zemědělské půdy může případně dojít v návaznosti na rozhodnutí civilního soudu, jehož rozsudkem by byl správní orgán I. stupně vázán.

III. Žaloba

13. Žalobkyně v podané žalobě shrnula, že jejím podnětem bylo zahájeno řízení ve věci aktualizace evidence půdy v LPIS týkající se předmětných pozemků. Ke všem parcelám

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

žalobkyně řádně doložila právní důvod užívání, konkrétně nájemní smlouvy a pachtovní smlouvy, uzavřené mezi vlastníky pozemků a Hornáckou farmou a dále podpachtovní smlouvu ze dne 2. 1. 2017 uzavřenou mezi Hornáckou farmou a žalobkyní. Správní orgán I. stupně však ohlášené změny neprovedl, neboť uživatel dle jeho názoru prokázal ústní nájemní vztah k předmětným pozemkům vzniklý mezi ním a Hornáckou farmou, pročež žalobkyní doložený právní důvod užívání nemohl být platně uzavřen bez ukončení tohoto dříve ústně sjednaného nájmu.

14. Žalobkyně namítla, že prohlášení ze dne 15. 5. 2016, podepsané M. K., které má svědčit o uzavření ústní dohody, je „vyrobené dodatečně“ a antedatované, neboť v době údajného sepsání prohlášení (15. 5. 2016) by jeho obsah neměl žádné opodstatnění, když ke sporům mezi jednatečkami Hornácké farmy M. K. a Mgr. I. N. P. došlo až následně v roce 2017. Dosavadní uživatel F. K. tak podle přesvědčení žalobkyně žádným právním titulem k předmětným pozemkům nedisponuje.
15. Žalobkyně dále namítla, že Fond, aniž by hodnotil prohlášení Hornácké farmy ze dne 10. 8. 2017, tvrdil, že Hornácká farma pravidelně vystavovala faktury a přijímala od uživatele úhradu. S tímto závěrem se žalobkyně neztotožňuje. Uvedla, že ve spisovém materiálu se nachází jen jedna faktura staršího data, jež je podepsána jednatečkou Hornácké farmy Mgr. N. P., ostatní faktury nejsou podepsané a nelze uvést, k jakým pozemkům se vztahují. Příloha, kterou uživatel na výzvu Fondu dodatečně předložil, nikdy nebyla součástí fakturace. Z uživatelem předložených dokladů nelze s určitostí identifikovat, za jaké pozemky měl uživatel Hornácké farmě platit. Pokud uživatel v souvislosti s fakturami odkazoval na evidenci LPIS a současně tvrdil, že je sám vlastníkem některých v ní uvedených pozemků, znamenalo by to, že Hornácké farmě platil i za tyto vlastní pozemky, což je dle žalobkyně krajně nelogické a nevěrohodné.
16. S poukazem na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2016, č. j. 9 A 175/2013-34, žalobkyně uvedla, že je nezbytné náležitě zkoumat, zda platby byly přijímány v rámci (byť konkludentně) uzavřené smlouvy; samotná fakturace k prokázání existence konkrétního závazkového vztahu nepostačuje, a to ani za situace, když by na jejím základě byly přijímány platby. Zjištění skutkového stavu nelze nahradit nepodloženými úvahami, jak činí Fond a žalovaný. Žalovaný ani Fond předložené důkazy správně nevyhodnotil. V daném případě právní důvod užívání pozemků prokázala žalobkyně a ohlášená změna tak měla být provedena.
17. Ze shora uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného k žalobě

18. Žalovaný se ve svém vyjádření k žalobě vyjádřil k některým námitkám vzneseným žalobkyní. K prohlášení M. K. ze dne 15. 5. 2016 zdůraznil, že tento dokument je sice založen ve správním spise, avšak pro rozhodnutí ve věci neměl žádný význam, o čemž svědčí i to, že žalovaný se o něm v napadeném rozhodnutí vůbec nezmiňuje.
19. Dále uvedl, že formální platnost podpachtovní smlouvy ze dne 2. 1. 2017, uzavřené mezi Hornáckou farmou a žalobkyní, není v napadeném rozhodnutí zpochybňována, avšak tato smlouva nemohla přinést žalobkyni očekávané právní účinky, neboť zde existoval ke shodným pozemkům konkludentním jednáním založený užívací vztah uživatele F. K.,

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

který nebyl dosud vypovězen. Skutečnost, že z konkludentního jednání měl prospěch manžel tehdejší jednatelky Hornácké farmy M. K., nemůže znamenat neplatnost takového jednání.

20. K námitce žalobkyně zpochybňující pravost přílohy k faktuře 1660905 žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1As 401/2017 – 25 a uvedl, že žalobkyně pro své tvrzení nepředložila žádné důkazy.
21. Žalovaný opětovně odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2016, č. j. 9 A 175/2013-34, a zdůraznil, že v posuzovaném případě shromážděné doklady vskutku prokazují existenci ústně uzavřeného vztahu uživatele k předmětným pozemkům, jak je v citovaném rozsudku požadováno.
22. Dále s poukazem na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. 6. 2018, č. j. 6 A 173/2014-32, uvedl, že správnímu orgánu nepřísluší otázku platnosti či neplatnosti nájemního vztahu k jednotlivým půdním blokům autoritativně rozhodnout – tato pravomoc přísluší výlučně civilnímu soudu.
23. Žalovaný na dokreslení poukázal na spor rodiny P. a K. o užívání zemědělských pozemků. Uvedl, že obě rodiny jednaly původně ve shodě, což lze doložit výpisy z obchodního rejstříku společností Hornácká farma, AGRO SALIX, s.r.o., Živa, spol. s r.o. a AGROŽIVA, spol. s r.o. V době, kdy v Hornácké farmě vykonávala funkci jednatelky M. K., poskytovala pozemky, na nichž Hornácká farma předtím hospodařila, do užívání jiným zemědělcům, mezi nimi i svému manželovi F. K. Jakmile M. K. přestala v roce 2017 vykonávat funkci jednatelky a zůstala pouze společníkem, začala Hornácká farma zpochybňovat platnost některých úkonů M. K. ve funkci jednatelky a začal mezi rodinami spor, komu případně užívání zemědělských pozemků včetně předmětných.
24. Obdobné právní stanovisko poskytnul žalovaný k žalobám s projednávanou věcí skutkově souvisejícím, které jsou vedeny u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 A 160/2018, sp. zn. 5 A 177/2018, sp. zn. 11 A 161/2018, sp. zn. 5 A 163/2018 a sp. zn. 14 A 159/2018.
25. Žalovaný shrnul, že v řízení postupoval v souladu s právními předpisy, oběma stranami předložené právní důvody užívání zemědělské půdy řádně vyhodnotil a o námitce žalobkyně rozhodl podle zákona. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Jednání

26. Při jednání konaném dne 23. 6. 2021 žalobkyně setrvala na svém procesním stanovisku.
27. Žalobkyně zrekapitulovala žalobní tvrzení ve smyslu podané žaloby a shrnula důvody sporu. Zopakovala, že uživatel na rozdíl od žalobkyně nedisponuje k předmětným pozemkům právním důvodem užívání. Listinami, které uživatel ve správním řízení předložil, žádný právní důvod užívání pozemků prokázán nebyl. Závěrem navrhla, aby soud žalobě vyhověl.

28. Dokazování žalobkyní označenými listinami, jež jsou součástí správního spisu, soud neprováděl, neboť ze spisového materiálu při přezkumu zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí obligatorně vychází.
29. Žalovaný se práva účasti na ústním jednání vzdal s odůvodněním, že ve skutkově obdobných věcech bylo již rozhodnuto rozsudky městského soudu v rámci řízení sp. zn. 3A 160/2018, sp. zn. 5A 163/2018, sp. zn. 5A 177/2018, sp. zn. 11A 161/2018 a sp. zn. 14A 159/2018. Soud proto věc projednal a rozhodl v nepřítomnosti žalovaného.

VI. Posouzení věci Městským soudem v Praze

30. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.) na základě skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
31. Žaloba je důvodná.
32. Mezi stranami je veden spor o tom, zda k ohlášení změn v užívání půdy podaném žalobkyní dne 22. 3. 2017 byly dány důvody pro neprovedení aktualizace půdy v LPIS dle § 3g odst. 4 zákona o zemědělství, což záviselo na posouzení existence právního titulu užívání předmětných pozemků, který by svědčil dosavadnímu uživateli.
33. Městský soud před vlastním meritorním posouzením věci konstatuje, že za situace, kdy evidence zemědělské půdy slouží pro účely poskytování dotací, vede odepření zaevidování parcely k tomu, že žadateli následně nebude dotace poskytnuta. Napadeným rozhodnutím tak mohlo být zasaženo do veřejných subjektivních práv žalobkyně, neboť jí byl *de facto* zásadně předurčen výsledek případného následného rozhodování o poskytnutí dotace.
34. V souzené věci nebyla aktualizace půdy v LPIS provedena z důvodů uvedených v § 3g odst. 4 písm. a) zákona o zemědělství.
35. Podle § 3g odst. 4 písm. a) zákona o zemědělství platí, že správní orgán I. stupně „*aktualizaci evidence půdy podle ohlášení změny podle odstavce 1 neprovede a tuto skutečnost s uvedením důvodu oznámí písemně uživateli, který učinil ohlášení změny podle odstavce 1, popřípadě osobě, které se aktualizace evidence půdy týká, jestliže i po předložení dokladu podle odstavce 2 shledá údaje v ohlášení změny nepravdivými.*“.
36. Městský soud se nejprve zabýval rozsahem povinnosti správního orgánu, která spočívá v hodnocení právního důvodu užívání dílů půdních bloků.
37. Nejvyšší správní soud ustáleně judikuje (srov. např. rozsudek ze dne 19. 12. 2019, č. j. 8 As 261/2018 - 58), že smyslem rozhodnutí správních orgánů není nahrazovat činnost civilních soudů, jimž primárně přísluší určování, zda určité právo je či není. Správní orgán hledá v případě sporu odpověď na otázku, která je podstatná pro aktualizaci evidence půdy, posuzuje proto, zda osobě, jež činí ohlášení změn, svědčí právní titul k užívání zemědělské půdy. Činí tak pouze pro účel, aby na základě dosud zjištěných skutečností mohl učinit závěr, zda jsou tvrzení pravdivá či nikoliv a zda je či není možné evidenci aktualizovat, jak

požadoval ten, kdo změny ohlašoval. Rozhodnutí případných sporů o trvání či platnosti nájemních vztahů přísluší nalézacímu soudu v občanskoprávním řízení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2018, č. j. 10 As 110/2017 - 33, ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 As 401/2017 - 25, nebo ze dne 26. 6. 2019, č. j. 2 As 186/2018 - 35). Jak Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací praxi uvedl, žalovaný správní orgán je sice povinen si v řízení o aktualizaci evidence půdy učinit úsudek o předběžné otázce, zda ohlašovatel v souladu s požadovanou změnou svědčí právní titul užívání půdy, nicméně v případě problematické situace nepředstavuje posouzení žalovaného, zda nájemci svědčí právní titul pro užívání půdy, autoritativní rozhodnutí o soukromoprávních vztazích mezi vlastníkem a nájemcem zemědělské půdy. Závazné řešení této otázky náleží výhradně do pravomoci nalézacího soudu v občanskoprávním řízení. Závěr žalovaného o (ne)provedení aktualizace nepředstavuje vyústění sporu mezi účastníky řízení, správní orgány pouze rozhodují na základě dosud zjištěných skutečností, zda je, či není možné evidenci aktualizovat tak, jak je požadováno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 As 401/2017 - 25).

38. Městský soud vyšel též z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2015, č. j. 3 As 187/2014 - 37, podle něhož „... *správní orgán tedy v řízení pouze zkoumá, zda podnikatel půdu užívá a z jakého právního důvodu. Podle těchto zjištění případně provede změnu v evidenci půdy, neměl-li důvod pochybovat o platnosti právního důvodu užívání ani o osobě uživatele. Žalovaný byl tak v řízení o aktualizaci evidence půdy povinen samostatně posoudit, zda stěžovateli svědčí právní titul užívání půdy. Tuto otázku však neřešil proto, aby autoritativně rozhodl o právech a povinnostech subjektů nájemního vztahu, ale právě proto, aby mohl v rámci své kompetence provést případnou aktualizaci evidence. Jeho úvahu o trvání nájemního vztahu byl následně povinen přezkoumat i správní soud při přezkumu správního rozhodnutí. Konečné rozhodnutí uvedeného soukromoprávního sporu pak náleží do pravomoci civilního soudu, jehož rozsudkem by byl správní orgán analogicky dle § 57 odst. 3 správního řádu vázán. Rozhodnutí civilního soudu tedy může případně vést k další aktualizaci evidence zemědělské půdy.*“.
39. Správní orgán je podle § 3 správního řádu povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu. Dle § 2 odst. 1 správního řádu postupuje správní orgán v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.
40. Z ustálené judikatury správních soudů vyplývá, že z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestřené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Soud v tomto směru pro stručnost odkazuje na závěry vyjádřené mj. v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75; ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52; ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS; ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS; ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245; ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74; či ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 74, publ. pod č. 1566/2008 Sb. NSS).

41. Ze shora uvedeného judikatorního rámce jednoznačně vyplývá, že z odůvodnění rozhodnutí musí být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní orgán za rozhodný a jak uvážil o pro věc zásadních skutečnostech a uplatněných námitkách účastníka řízení, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností.
42. Žalobkyně namítla, že žalovaný z faktur za roky 2014, 2015, 2016, včetně přílohy k faktuře za rok 2016 a rovněž z výpovědi nájemní (pachtovní) smlouvy ze dne 15. 9. 2017, dané Hornáckou farmou uživateli pouze z opatrnosti, nesprávně dovodil, že mezi Hornáckou farmou a uživatelem vznikl smluvní vztah.
43. Podle § 1756 občanského zákoníku platí, že není-li smlouva uzavřena slovy, musí být z okolností zřejmá vůle stran ujednat její náležitosti; přitom se přihlédne nejen k chování stran, ale i k vydaným ceníkům, veřejným nabídkám a jiným dokladům.
44. Vzhledem k chybějící písemné smlouvě mezi Hornáckou farmou a uživatelem musel žalovaný při zjišťování právního titulu vycházet právě z chování stran a z vydaných dokladů dle § 1756 věty za středníkem občanského zákoníku.
45. V daném případě byly faktury vystaveny dne 16. 12. 2014, 7. 12. 2015 a 30. 11. 2016. Hornácká farma uživateli fakturovala nájemné, resp. pachtovné, za půdu. Konečná cena byla určena jako součin množství a ceny za množstevní jednotku. Předmětné faktury neobsahovaly bližší vymezení pozemků nebo půdních bloků. K faktuře č. 1660905 předložil uživatel přílohu, která není opatřena datem ani podpisem osoby jednající za Hornáckou farmu. Žalovaný posoudil faktury společně s předloženými výpisy z účtu uživatele, příjmovým a výdajovým pokladním dokladem a výpisy z LPIS, a dospěl k závěru, že uživatel za užívání předmětných pozemků platil, neboť dle žalovaného „...sporné pozemky jsou obsaženy v jednotlivých dílech půdních bloků a výměra těchto pozemků zcela odpovídá výměře uvedené na fakturách za užívání pozemků vystavovaných společností Hornácká farma s. r. o.“.
46. Žalovaný již v rozhodnutí ze dne 14. 11. 2017, č. j. 56284/2017-MZE-13338, správně vyslovil, že podle spisové dokumentace žalobkyně disponuje k pozemkům právním důvodem užívání, který představují nájemní (pachtovní) smlouvy uzavřené mezi jednotlivými vlastníky parcel (propachtovatelé) a Hornáckou farmou jakožto jejich nájemcem (pachtýřem), a dále podpachtovní smlouva ze dne 2. 1. 2017 uzavřená mezi Hornáckou farmou jakožto jejich následným propachtovatelem a žalobkyní jakožto jejich podpachtýřem (podnájemcem). Žalovaný dále konstatoval, že „...dosavadní uživatel právním důvodem užívání ve vztahu k pozemkům nedisponuje, když původní souhlas společnosti Hornácká farma s. r. o. s tím, aby pozemky, ohledně kterých tato společnost disponuje právním důvodem užívání, byly v evidenci půdy zapsány ve prospěch F. K., tato společnost podáním ohlášení změny a dále jejími vyjádřeními a úkony činěnými v průběhu řízení odvolala. Je-li uživatel zapsán do evidence půdy na základě dohody odstraňující vzájemný rozpor, resp. je-li ohlášení změny podáno prostřednictvím souhlasného prohlášení, jako tomu bylo v tomto případě podáním ohlášení F. K. ze dne 26. 2. 2013, učiněného se souhlasem společnosti Hornácká farma s. r. o., nezakládají právní důvod užívání. Souhlasné prohlášení ani vzájemná dohoda ovšem samy o sobě nezakládají právní důvod užívání a původní souhlas může být jedním z účastníků kdykoliv odvolán. Dojde-li k tomu, nastupuje důsledné zkoumání a vyhodnocení právních důvodů užívání ve vztahu

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

k pozemkům ve stejném rozsahu, jako by žádná předchozí dohoda či souhlasné prohlášení nebyly vůbec učiněny.“

47. Pokud žalobkyně zpochybňovala průkaznost výše předestřených faktur za pronájem půdy, soud souhlasí s žalobkyní, že z těchto faktur samotných skutečně nevyplývá, za jaké konkrétní pozemky byly platby účtovány. K témuž názoru (ohledně jiných faktur) již ostatně dospěl též čtrnáctý senát zdejšího soudu v žalovaném odkazovaném rozsudku ze dne 15. 4. 2020, č. j. 14A 159/2018 – 42, podle něhož „... výpisy z LPIS nelze bez dalšího vztáhnout k fakturám, neboť fakturovat lze plnění za užívání pozemků, jež nemusí být ve LPIS evidovány.“ Dále soud v odkazovaném rozsudku poukázal na nesoulad mezi množstvím (výměrou) pozemků uvedených na fakturách a ve výpisu z LPIS v letech 2014 až 2016. Tento nesoulad je patrný rovněž v nyní projednávané věci, kde faktura č. 146276 ze dne 16. 12. 2014 zní na množství 144 (blíže neurčené jednotky), zatímco z výpisu LPIS ke dni 16. 12. 2014 plyne, že na jméno uživatele F. K. jsou evidovány pozemky o výměře celkem 139,82 ha. Obdobně je tomu v případě faktury č. 1660905 ze dne 30. 11. 2016, jež zní na množství 28 blíže neurčené jednotky, zatímco výpis z LPIS ke dni 30. 11. 2016 uvádí výměru 27,65 ha. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí neobjasnil konkrétní důvody, z nichž dovodil, že uživatel platil právě za předmětné pozemky. K obdobným závěrům dospěl soud i v ostatních žalovaným citovaných rozsudcích ve věcech sp. zn. 3A 160/2018, sp. zn. 5A 163/2018, sp. zn. 5A 177/2018 a sp. zn. 11A 161/2018.
48. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí nevypořádal ani s námitkou žalobkyně zpochybňující pravost uživatelem dodatečně předložené přílohy faktury č. 1660905 ze dne 30. 11. 2016, která neobsahovala podpis osoby jednající za Hornáckou farmu a na níž text samotné faktury č. 1660905 nikterak neodkazoval, přestože žalobkyně tuto námitku uplatnila již v rámci svého podání ze dne 13. 2. 2018. Správní orgány nevzaly v úvahu ani obsah vyjádření Hornácké farmy ze dne 13. 2. 2018, kterým se přes námitku žalobkyně rovněž nezabývaly. Skutečnost, že citované vyjádření předložila žalobkyně v řízení před vydáním zrušujícího rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 11. 2017, č. j. 56284/2017-MZE-13338, není pro věc podstatná.
49. Soud ověřil, že žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí sice v návaznosti na závěry, k nimž dospěl správní orgán I. stupně, žalobkyni upozornil na omezený rozsah autoritativního rozhodování správních orgánů ve věci řešení sporu mezi žalobkyní a uživatelem o jejich právech a povinnostech pro účely aktualizace evidence půdy, přičemž toto upozornění vhodně doplnil odkazy na přílehlavé rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2006, č. j. 7 As 26/2005 - 67 a ze dne 9. 7. 2015, č. j. 3 As 187/2014 - 37, nicméně ohledně namítané neexistence právního titulu, který by uživateli zakládal právo na užívání parcel s přihlédnutím k tomu, že původní souhlas Hornácké farmy s tím, aby pozemky, ohledně kterých tato společnost disponuje právním důvodem užívání, byly v evidenci půdy zapsány ve prospěch F. K., tato společnost podáním ohlášení změny a dále jejími vyjádřeními a úkony činěnými v průběhu řízení odvolala, se v napadeném rozhodnutí nikterak nevyjádřil.
50. Vzhledem k tomu, že žalovaný v napadeném rozhodnutí neuvedl konkrétní relevantní důvody, z nichž vyvodil existenci smluvního vztahu mezi Hornáckou farmou a uživatelem, když výpisy z LPIS nelze ze shora uvedených důvodů vztáhnout k předloženým fakturám, z nichž samotných nevyplývá, za jaké konkrétní pozemky byly

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

platby účtovány, zatížil napadené rozhodnutí v tomto rozsahu vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76).

VII. Závěr a náklady řízení

51. Na základě shora uvedených skutečností soud napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku je žalovaný v dalším řízení podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.
52. O náhradě nákladů řízení účastníků rozhodl soud dle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, neboť soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného, soud jí proto přiznal náhradu nákladů řízení. Náhradu nákladů řízení představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen zaplatit žalobkyni v přiměřené lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. června 2021

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.